

8

Filipino

Ikaapat na Markahan

Modyul 4

Panitikan : Florante at Laura

Wika : Talumpating

Nanghihikayat

PANIMULA

Kilala ang Pilipinas sa mayaman nitong kultura. Kahit nga ang ibang bansa ay humahanga rito. Sa sining man o sa panitikan hindi kailanman nahuli ang bansang Pilipinas.

Bilang pagpapahalaga sa ating panitikan, muli nating balikan ang pagyakap at pakikipagsabayan sa agos at daloy nito. Magpalit man ng anyo ang ating panitikan at magbago man ito sa paglipas ng panahon, hindin-hindi natin maipagkakaila na ang Panitikang Pilipino ay bahagi na ng ating pagkakakilanlan.

Ang modyul na ito ay tutulong sa iyo upang mas lubos mong maunawaan ang akdang Florante at Laura at makapagsulat ng sariling talumpating nanghihikayat.

MGA PINAKAMAHALAGANG KASANAYANG PAMPAGKATUTO:

F8PU-IVfg-38 Nakasusulat ng sariling talumpating nanghihikayat tungkol sa isyung pinapaksa sa binasa.

F8WG-IVfg-35 Nagagamit nang wasto ang mga salitang nanghihikayat.

F8PN-IVgh-37 Nailalahad ang damdaming namamayani sa mga tauhan batay sa napakinggan.

F8PB-IVgh-37 Nasusuri ang mga sitwasyong nagpapakita ng iba't-ibang damdamin at motibo ng mga tauhan.

Subukin

Panuto: Basahin at unawain ang mga pahayag. Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat sa sagutang papel.

**“Ayon sa balita'y pangalawa ito
ng prinsipe niyang bantog sa sangmundo
Alading kilabot ng mga gerero,
iyong kababayang hinahangaan ko”**

1. Ang naglalahad ay punumpuno ng ....
  - a. pagdududa b. inggit c. paghanga d. inis

*Dito'y napangiti ang Morong kausap,
sa nagsasalita'y tumugong banayad;*

*aniya'y "Bahirang balita'y nagtapat,
kungmagtotoo may marami ang dagdag*

2. Ang Moro ay nagpakita ng....

- a. pagkabilib sa sarili   c. pagtatampo
b. pagkagulat   d. pagiging mapagkumbaba

*Sagot ni Florante," Huwag ding maparis
anggererong bantog sa palad kong amis;
at sa kaaway ma'y di ko ninanais
ang laki ng dusang aking napagsapit.*

3. Si Florante ay nagpakita ng...

- a. pagmamalasakit sa kapwa   c. matinding takot
b. pagkamuhi sa sarili   d. kagustuhang makapaghiganti

"Tuwang pangalawa kung hindi man langit
anggitinatapon ng mahinhing titig;
O, ang luwalhating buko ng iniibig,
pain ni Kupidong walang makarakip."

4. Si Florante ay nakaramdam ng.....

- a. labis na pagkamuhi kay Laura   c. matinding pag-aalala para kay Laura
b. labis na pagmamahal kay Laura   d. matinding selos

*"Dito ko natikman ang lalong hinagpis,
higit sa dalitang naunang tiniis;
at binulaan ko ang lahat ng sakit
kung sa kahirapang mula sa pag-ibig.*

5. Si Florante ay nagpakita ng....

- a. hinagpis dahil sa pagkabigo   c. pagkainis dahil sa problema
b. panghihina dahil sa sakit   d. pagtitiiis alang-alang sa pag-ibig

"Sinalubong kami ng haring dakila, kasama ang buong bayang natimawa;
ang pasasalamat ay di maapula sa di magkawastong nagpupuring dila.

6. Ang hari ay nagpapakita ng ....

- a. pagtanaw ng utang-loob   c. hindi matapos-tapos na pagpapaliwanag
b. pagkahinayang sa pagkatalo   d. awa sa buong bayan

"Labis ang ligayang kinamtan ng hari
at ng natimawang kamahalang pili;

si Adolfo lamang ang nagdalamhati,
sa kapurihan kong tinamo ang sanhi.

7. Sa nangyari , si Adolfo ay nakaramdam ng...
- a. takot kay Florante   c. matinding selos
- b. matinding galit kay Florante   d. lungkot dahil nagtagumpay si Florante
8. Galit si Adolfo kay Florante, _____ malaki ang inggit niya sa binata.
- a. datapwat   b. subalit   c. siguradong   d. ngunit
9. _____ mapagmahal na ama si Duke Briseo.
- a. pero   b. ngunit   c. sapagkat   d. totoong
10. _____ ang paniniwalang iyan, napakahirap ang mabuhay sa mundo.
- a. Naniniwala ako   b. Hindi tooo   c. Tama ka   d. Tiyak na

ARALIN 4.1 : SA ATENAS

Alamin

Layunin :

- A.Nabibigyang-kahulugan ang mga mahihirap na salita at nasasagot ang mga katanungang napapaloob sa akda.
- B. Nailalahad ang damdaming namamayani sa mga tauhan batay sa binasang taludtod/saknong.
- C. Naipaliliwanag ang kasabihang napili sa malikhaing paraan.

Balikan / Pangganyak

Bigyang-pansin ang 1987 Konstitusyon ng Pilipinas , Seksyon 1 ng Konstitusyon :

“Dapat pangalagaan at itaguyod ng estado ang karapatan ng lahat ng mga mamamayan sa mahusay na edukasyon sa lahat ng antas at dapat magsagawa ng mga hakbang upang matamo ng lahat ang gayong edukasyon.”

Bilang isang mag-aaral, sa iyong palagay naisasakatuparan ba ng pamahalaan ang nakasaad sa Konstitusyon ? Ipaliwanag ang iyong sagot.

Tuklasin

Sa araling ito, ayaw makita ni Duke Briseo na lumaki sa layaw si Florante kaya pinag-aral niya ang kanyang anak sa Atenas.

1. Ano ang damdamin ni Florante pagdating niya sa Atenas? Bakit?
2. Ano ang damdamin ni Florante kay Adolfo ?
3. Anu-anong karunungan ang natutuhan ni Florante sa Atenas?

Suriin / Talakayin

Piliin sa kahon ang kahulugan ng salitang sinalungguhit sa mga sumusunod na pangungusap.

1. Kinikilalang **bunying** guro sa buong Atenas si Antenor.
2. **Pinopoон** ng lahat ng mga mag-aaral ang pinakamatalinong mag-aaral.
3. Makikisig na **baguntao** sina Florante, Adolfo at Menandro.
4. **Mabining** kumilos si Adolfo kaya nangingimi siyang lapitan ng mga kaeskwela niya.
5. **Umiilaq** siya na makasakit ng damdamin ng iba.

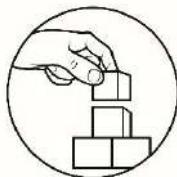
binata, umiiwas , mahinhin , bantog, pinupuri

Basahin ang bahaging ito ng Florante at Laura:

Pinadala si Florante sa Atenas upang mag-aral sa pangangalaga ng gurong si Antenor. Dito niya nakilala si Menandro, na naging matalik niyang kaibigan , at si Adolfo. Sa simula pa lamang ay ayaw na sa isa't-isa nina Adolfo at Florante. Bago dumating sa Atenas , si Adolfo ang kinikilalang mahusay subalit sa pagdating ni Florante ay nabago ito dahil siya na ang kinikilala't tinitingala sa buong Atenas sa kanyang husay at kabaitan. Dito nagsimula ang panibugho ni Adolfo kay Florante na lumantad nang itanghal nila ang dula sa buhay ni Edipo. Sa pangyayaring iyon, umalis na si Adolfo at naiwan si Florante. Di pa nagtagtagal ay tumanggap siya ng liham buhat sa ama na nagbabalitang namatay ang kanyang ina na labis niyang ikinalungkot.

Unawain at Sagutin.

1. Ano ang damdamin ni Florante pagdating sa Atenas? Bakit?
2. Paano napayapa ng gurong si Antenor ang pangungulila ni Florante?
3. Sino si Adolfo? Bakit siya pinopoon sa paaralan?
4. Ano ang damdamin ni Florante kay Adolfo? Bakit ganoon ang naging saloobin niya sa kanyang kababayan?
5. Bakit madaling nakilala ni Florante ang katauhan ni Adolfo? Kung kayo ay may kaibigang hindi taos ang pakikisama o sa taguri ngayon ay plastic o pakitang-tao, ano ang iyong gagawin?

Isaisip

Sa ating paglaki, hindi maiwasang maging komplikado ang ating buhay. Maraming hamon ang dumarating na hindi naman natin inaasahan. Si Florante sa kabilang mahusay na pagpapalaki sa kanya ng kanyang magulang, ay sumuong sa maraming trahedyang buhay. Bagama't pinanghinaan siya ng loob sa bawat trahedyang pinilit niyang bumangon. Sa ganitong mga pagkakataon ay dapat pumili tayo ng mga mabisang kalasag upang mapaglabanan ang matinding lungkot at kawalang pag-asa. Nauuna na rito ang taimtim na panalangin at pananalig sa Panginoon.

Isagawa

Basahin ang mga taludtod/saknong. Anong damdamin ni Florante ang mahihinuha sa kanyang sinabi? Piliin ang titik ng tamang sagot.

ngunit napayapa sa laging pag-aliw
ng bunying maestrong may kupkop sa akin.

1. a. nagpapasalamat   b. naglalambing   c. naghahanap   d. nalulungkot

“Ni ang katalasan ng aming maestro
at pagkabihasa sa lakad ng mundo
ay hindi natarok ang lihim at tungo
ng pusong malihim nitong si Adolfo.”

2. a.naiinis   b.nagtataka   c.nag-aalala   d.nagdaramdam

“Aking pagkabata'y ang kinamulatan
kay ama'y ang bait na di paimbabaw,
yaong namumunga ng kaligayahan,
nanakay sa pusong suyui't igalang .”

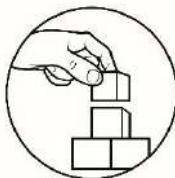
3. a. nagyayabang   b.nagdaramdam   c.nangungulila   d.nagmamatik

“Puso ko'y ninilag na siya'y giliwin,
aywan nga kung bakit at naririmarin;
Si Adolfo nama'y gayundin sa akin,
nararamdam ko kahit lubhang lihim.”

4. a.nagugulat   b.natatakot   c.nagagalit   d.nag-iingat

“Araw ay natakbo at ang kabataan
sa pag-aaral ko sa aki'y nananaw;
bait ko'y lumilinis at ang karunungan,
ang bulag kong isip ay kusang dinamtan.”

5. a. nag-iisip   b.nagmamatik   c.nangangarap   d.naliligayah

Pagyamanin / Karagdagang Gawain

Panuto: Pumili ng isa sa mga sumusunod na kasabihan at ipaliwanag ang kasabihang napili sa malikhaing paraan. Gawin ito sa sagutang papel.

1. Aanhin mo ang kagandahan kung ang utak mo ay walang laman.
2. Kung mayroon kang karunungan, mayroon kang kinabukasan.
3. Ang salita ng mangmang ay nagdadala ng kapahamakan.

Aralin 4.2 : TALUMPATING NANGHIHIKAYAT

Alamin

Layunin :

- A. Naipaliliwanag ang kahulugan ng talumpating nanghihihikayat.
- B. Nakikilala at nagagamit nang wasto ang mga salitang nanghihihikayat sa pagbuo ng mga pangungusap.
- C. Nabibigyang-diin ang mga dapat tandaan sa pagsulat ng talumpati.
- D. Nakasusulat ng sariling talumpating nanghihihikayat tungkol sa isyung pinapaksa sa binasa.

Balikan / Pangganyak

Sa pagpapasya kung hind mo pag-iisipang mabuti ang iyong mga desisyon sa buhay ay baka magkamali ka sa pagpili kung ano ba ang mahalaga at makabubuti para sa iyo sa kung ano naman ang hindi. Maaaring magdala ito ng pagkalito kung ano ang pipiliin, 'yon ba talagang kailangan o iyong gusto lang. Makabubuting gabayan natin ang mga nalilitong pumili at hikayatin natin silang piliin kung ano ang higit na nararapat.

Tuklasin

Alam mo ba na...

Sa paghihihikayat ay maaari nating mabago ang isipan , damdamin o kilos ng isang tao. Ginagamit ang mga salitang nanghihihikayat upang manghihikayat ng isang mambabasa o tagapakinig na sumang-ayon sa kanyang pananaw tungkol sa isang isyu o pangyayari.

Ilan sa mga salitang nanghihikayat ay ang mga sumusunod:

1. Pagsang-ayon

Totoo, sigurado, tunay nga, tinatanggap ko, tama ka, marahil nga tama ka, talaga, totoo ang sinasabi mo, sadyang ganoon ang pangyayari, walang duda, mahusay ang pananaw mo, katotohanan ang sinabi mo, at iba pang salita at pariralang kaugnay ng pagsang-ayon.

Halimbawa:

- a. Galit si Adolfo kay Florante, siguradong malaki ang inggit niya sa binata.
- b. Totoong mapagmahal na ama si Duke Briseo.

2. Pagtutol o Pagsalungat

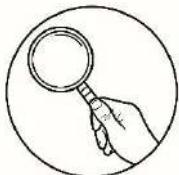
Pero, subalit, datapwat, ngunit, hindi ako sang-ayon, tutol ako sa sinabi mo, hindi maari at iba pang salita at pariralang kaugnay ng pagtutol o pagsalungat.

Halimbawa:

- a. Mainam at matalino nga siyang doktor sa ating bayan subalit siya ay masamang tao ayon sa mga lumalabas na ulat sa bayan.
- b. Hindi totoo ang paniniwalaang iyan, napakahirap ang mabuhay sa mundo.

3. Pagbibigay-diin sa panindigang isyu:

Naniniwala ako... sapagkat, kung susuriin natin, mapapatunayang kung ganito ang mangyayari.... tiyak na, at iba pang salita at pariralang kaugnay nito.

Suriin / Talakayin

Gamit ang mga salitang nanghihikayat ay magagawang mapapaniwala ang tagapakinig o tagabasa ng talumpati.

Basahin at unawain mo...

Talumpati – ay isang buod ng kaisipan o opinyon ng isang tao na pinababatid sa pamamagitan ng pagsasalita sa entablado para sa mga pangkat ng mga tao. Layunin nitong humikayat, tumugon, mangatuwiran, magbigay ng kaalaman o impormasyon at maglahad ng isang paniniwala. Isang uri ito ng komunikasyong pampubliko na nagpapaliwanag sa isang paksa na binibigkas sa harap ng tagapakinig.

Talumpating Nanghihikayat – may layuning mapaigting, mabago, maimpluwensyahan o mapatotohanan ang mga saloobin, paniwala o emosyon ng tagapakinig.

Tatlong bahagi ng talumpati

1. **PAMAGAT** – initilalahad ang layunin ng talumpati, kaagapay na ang istratehiya upang kunin ang atensyon ng madla.
2. **KATAWAN** - nakasaad dito ang paksang tatalakayin ng mananalumpati.
3. **KATAPUSAN**- ang pagwawakas , ang pinakasukdol ng buod ng isang talumpati.Dito nakalalahad ang pinakamalakas na katibayan, paniniwala at katuwiran upang makahikayat ng pagkilos sa mga tao ayon sa layunin ng talumpati.

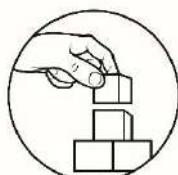
Mga Dapat Tandaan sa Pagsulat ng Talumpati

- 1.Isaalang-alang ang uri ng wikang dapat mong gamitin na kaaya-aya sa mga tagapakinig.
2. Gumawa ng balangkas na dapat sundin sa isusulat na talumpati.
3. Ilayon ang mga salita , tayutay, kasabihan o salawikaing gagamitin sa pagpapahayag ng mga ideya sa talumpati.

Isaisip

Laging tandaan na ihanda ang iyong sarili na makapag -isip nang mabuti sa paksa ng talumpating iyong isusulat. Palaging isipin na mahalagang mapukaw ang interes ng mga makikinig o manonood sa talumpati at mauunawaan nila ang punto ng pagbigkas.

Isagawa

Panuto:

Basahin ang halimbawa ng talumpating nanghihikayat at itala sa iyong sagutang papel ang mga importanteng isinasaaad dito. Subukang hanapin ang mga alituntunin na tinalakay.

Talumpating nanghihikayat ng tao

Mga kagalang-galang na opisyal, mga giliw kong tagapakinig at ilang taong narrito, isang magandang araw po sa inyong lahat.

Isang karangan para sa akin ang pagpaunlakan ninyo ako, bilang Direktor ng A.T.C, International Association in Tea and Coffee Industry, upang mailunsad at ipakita sa publiko ang isa sa pinakabago naming produkto.

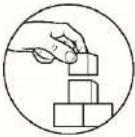
Ano nga ba ang tsaa?..Ang tsaa ay isang uri ng inuming maaaring magpaginhawa ng ating pakiramdam. Sa pag-inom ng tsaa nababawasan ang pangamba natin ng cancer dahil sa anti-oxidant na merong ito. Ang anti-oxidant na ito ay nakatulong upang mapabagal ang pagtugbo ng ugat ng cancer. Maaring makatulong rin ito sa paglaban natin sa nakakapahamak na liwanag na galing sa araw o ang itinuturing natin na UV rays. Sa panahon ngayon, naoobserbahan natin ang pagbabago sa bawat araw. Kasabay nun ay ang pagkalat ng maraming sakit dahil sa mahinang proteksyon ng ating katawan.

Ang tsaa ay isa rin sa mga herbal products na maituturing natin. Sa bawat ratsada na nagyayari sa bawat oras, marami-rami sa atin ang napapagod o puyat sa pagtatrabajo. Isa sa mga pinaka-mainam na solusyon dito ay ang pag-inom ng tsaa. Dagdag pa dito, ito ay may kakayahang mapabilis ang ating pagdumi. Gaya mg fibers na makukuha natin sa mga gulay, kaya nitong alisin ang ilang kemikal na napaploob sa ating mga bituka na siyang maaring magdulot ng sakit sa atin.

Sa panahon ngayon, marami nang sakit ang nagkalat, maraming namamatay sa bawat segundo hindi dahil sa mga kaguluhan kundi dahil sa walang lunas na sakit. Ayon sa aming pagsasaliksik na nakalap, sa sampung taong aming kinuahan ng aming test ay sa apat na taong umiinom ng tsaa ay napag-alaman naming malakas ang kanyang immune system laban sa mga sakit hindi gaya ng anim na natitira na hindi umiinom ng tsaa. Ang anim na taong iyon ay hindi nakaligtas sa sakit. At mula dito napapatunayan namin na ang tsaa ay katangi-tangi ngang talaga. Pinapalakas nito ang ating resistensya laban sa mga microbyo at bakteryang maaaring magdulot ng sakit sa atin.

Aking hinihikayat ang lahat na sana'y tangkilikin itong produktong ito dahil batid ko ang kaseguraduhan at proteksyon para sa inyo. Muli ako'y nagpapasalamat sa inyong pakikinig, at pagdalo.

Maraming salamat po.

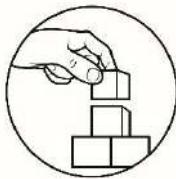
Pagyamanin / Karagdagang Gawain

Panuto: Gumawa ng isang **talumpating nanghihikayat** tungkol sa **PAGBABAKUNA LABAN SA COVID-19 o PAGBABALIK NG FACE TO FACE na pag-aaral.** Isaisip na bago ka makagawa ng isang talumpati kailangan may malawak kang kaalaman sa paksang pinipili.

Ang **talumpati** ay isang buod ng **kaisipan** o opinyon ng isang tao na pinababatid sa pamamagitan ng **pagsasalita** sa entablado para sa mga pangkat ng mga tao. Layunin nitong humikayat, tumugon, mangatwiran, magbigay ng kaalaman o impormasyon at maglahad ng isang paniniwala. Isang uri ito ng **komunikasyong** pampubliko na nagpapaliwanag sa isang paksa na binibigkas sa harap ng mga tagapakinig.

Talumpating nanghihikayat ay talumpati na ang layunin ay hikayatin/kumbinsinhin ang tagapakinig na magsagawa ng isang partikular na kilos o kaya hikayatin na panigan ang opinyon o paniniwala ng tagapagsalita.

Paalala: Huwag kalimutang gawin at ipasa dahil ito ay 60% sa inyong marka.

TAYAHIN

Panuto : Basahing mabuti at unawain ang mga sumusunod na pahayag. Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat sa sagutang papel.

1. Sa simula ay sikat na sikat si Adolfo sa paaralan _____ nang dumating si Florante ay nagbago ang lahat.
a. datapwat   b. subalit   c.siguradong   d.ngunit
2. _____ nagselos si Adolfo kay Florante dahil pinagtangkaan niyang patayin ito.
a. Naniniwala ako   b. Hindi totoo   c. Tiyak na   d. Tama ka
3. “ngunit napayapa sa laging pag-aliw
    ng bunying maestrong may kupkop sa akin”
a. nagpapasalamat   b. naglalambing   c. naghahanap   d. nalulungkot
4. “Ni ang katalasan ng aming maestro
    at pagkabihasa sa lakad ng mundo
    ay hindi natarok ang lihim at tungo
    ng pusong malihim nitong si Adolfo.”
a. naiinis   b. nagtataka   c. nag-aalala   d. nagdaramdam

5. "Aking pagkabata'y ang kinamulatan
kay ama'y ang bait na di paimbabaw,
yaong namumunga ng kaligayahan
nanakay sa pusong suyui't igalang."
- a. nagyayabang   b. nagdaramdam   c. nangungulila   d. nagsamalamaki
6. "Sa pinagtatakan ng buong eskwela,
bait ni Adolfong ipinakikita,
di ko malasapan ang haing ligaya
ng magandang asal ng ama ko't ina."
- a. nanghihinayang   b. nabibigla   c. nagsamalamaki   d. nangungulila
7. "Puso ko'y ninilag na siya'y giliwin,
aywan nga kung bakit at naririmarim,
si Adolfo nama'y gayundin sa akin,
nararamdaman ko kahit lubhang lihim."
- a. nagugulat   b. natatakot   c. nagagalit   d. nag-iingat
8. "Araw ay natakbo at ang kabataan
sa pag-aaral ko sa aki'y nananaw,
bait ko'y luminis at ang karunungan,
ang bulag kong isip ay kusang dinamtan."
- a. nag-iisip   b. nagsamalamaki   c. nangangarap   d. naliligayahan
9. "Sa panahong yao'y ang buo kong damdam
ay nanaw sa akin ang sandaigdigan,
nag-iisa ako sa gitna ng lumbay
ang kinakabaka'y sarili kong buhay."
- a. Wala nang pag-asa si Florante
b. Nais pa ni Florante na siya'y mamatay
c. Nag-iisa na si Florante sa gitna ng kalungkutan
d. Pinipilit ni Florante na malabanan anglabis na pangungulila

10. "Hinamak ng aking pighating mabangis
ang sa maestro kong pang-aliw na boses,
ni ang luhang tulong ng samang may hapis
ay di nakaawas sa pasan kong sakit.
- a. Pasan ni Florante ang lahat ng hirap
  - b. Walang tigil sa kaluluha si Florante gabi at araw
  - c. Inaaliw ng guro si Florante upang hindi siya lubhang malungkot
  - d. Hindi nakabawas sa kalungkutan ni Florante ang pag-alo ng kanyang guro at ang kanyang pagluha

Sanggunian

- Modyul sa mga mag-aaral sa Baitang 8
- Pinagyamang Pluma 8
- Florante at Laura , google